

Hei

Kevätlaskennat on nyt tehty ja tässä vähän analyysiä tuloksista. Ne perustuvat Varsinais-Suomen osalta 66 reittiin. Reittimäärä on hieman viime vuosia pienempi. Kiitokset kaikille laskijoille!

Tuloksista kertova taulukko löytyy Turun lintutieteellisen yhdistyksen kotisivuilta osoitteesta

<https://www.tly.fi/tutkimus/talvilintulaskennat/talven-2025-2026-tulokset/>

Taulukossa on kolme osaa: perustaulukko, eloonjäämisprosentti ja laskijat. Tutustukaa näihin, niin saatte aika hyvän kuvan talven linnustosta. Tänä vuonna kyse on osin myös alkukevään linnustosta, sillä viime vuosien tapaan kevätmuutto ehti vaikuttaa tuloksiin. Taulukossa on paljon tietoa; tässä lukuohjeita perustaulukkoon: Sarake A lajit, sarakkeet B–H eri vuosikymmenten keskiarvot yks./10 reittikm, I–N viime vuosien yks./10 reittikm, O tämän talven arvo (= suhteellinen runsaus), P monellako reitillä laji tavattiin (yleisyys), Q tämän talven yksilösumma ja R monellako reitillä laji tavattiin (%). Riveillä 143–145 on kaikenlaista yhteenlaskettua tietoa. Huomaa myös kommentit soluissa A144 ja A145. Tässä yhteenvedossa esiteltyt luvut ja paljon muuta löytyy kotisivujen taulukosta.

Koska suurin osa tiedoista on kerätty museon talvilintusivuilta (ks. alla), niin taulukossa on noudatettu museon ohjeita ns. sensitiivisten lajien osalta. Ko. lajit on merkitty taulukkoon vaalean keltaisella värillä ja niistä on taulukossa mukana vain yhteinen tieto runsaudesta. Esimerkiksi merikotka ja kanahaukka kuuluvat tähän ryhmään.

Valtakunnallista tietoa löytyy seuraavilta sivuilta: Luonnontieteellisen keskusmuseon Luomuksen sivuilta voi laskeskella mm. eri yhdistysten reittien määriä. Niissä on hämmästyttäviä eroja! Täältä pystyy myös näkemään miten pitkään ja montako kertaa kutakin reittiä on laskettu. Joku reitti on voinut olla myös välillä pitkään laskematta.

<https://laji.fi/project/MHL.3/stats?tab=censuses&year=2025&season=spring>

Sivulta löytyy myös valtakunnallisia tai yhdistyskohtaisia lajikohtaisia diagrammeja kunkin lajin esiintymisestä eri vuosina (kohta lajit) sekä tietoja kaikista mahdollisista kautta aikojen lasketuista reiteistä ja niiden kartoista (kohta reitit). Kaikista vanhoista reiteistä ei toki ole olemassa karttaa. Sieltä voi tarkistaa myös ovatko kaikkien omien laskentojesi tiedot mukana tilastoissa.

Tuloksia Varsinais-Suomesta

2010-luvun keskiarvo kevätlaskennoissa on 82 lajia, ja keväiden 2020–2025 keskiarvo 91 lajia. Näihin nähden nyt havaittua lajimäärää 85 voi pitää pidemmällä tähtäimellä hyvänä, mutta lähikevääsiin verraten hieman tavallista pienempänä määränä. Yksilöitä nähtiin 467 yks./10 reittikm, joka on vähän. Edellisen kerran vielä vähemmän on ollut keväällä 2012. Kevätmuuton alku vaikutti viime keväitä hieman vähemmän niin laji- kuin yksilömäärään. Yleisimmät lajit reittien määrällä arvioituna olivat sinitiainen, talitiainen ja varis, joita tavattiin 66 reitillä, käpytikka (64), keltasirkku (63) sekä mustarastas, korppi ja viherpeippo (61).

Vastaavasti runsaimmat lajit olivat talitiainen (79 yks./10 reittikm), sinitiainen (49) ja naakka (48), keltasirkku (35), varis (34) sekä pikkuvarpunen (24). Turkinkyyhky ja urpiainen olivat ”yleisimmät” puutelajit, sillä ne on tavattu viimeisen 10 vuoden aikana 10 kertaa kevätlaskennassa. Muista

puutelajeista peltopyy ja riskilä on tavattu 9 kertaa, maakotka, naurulokki, viiksitimali ja tundraurpiainen 7 kertaa sekä mustavaris ja pajusirkku kuusi kertaa. Uusia kevtlaskentalajeja ei tavattu.

Lajikohtaisia tuloksia

Harmaahaikaroita oli aika tavanomainen määrä, vaikka talvi olikin kova. Merimetsoja sen sijaan oli vähän, viimeksi vähemmän on ollut keväällä 2013 ja viimeksi laji on kokonaan jäänyt havaitsematta keväällä 2010.

Kyhmyjoutsenia oli hyvin tavanomainen määrä, mutta laulujoutsenia sen sijaan melko vähän. Niitä saapui jo tavanomaiseen tapaan kevätmuutolta, mutta ei kuitenkaan kovin isoin joukoin. Lajia tavattiin 56 % reiteistä ja laji oli kaksi kertaa kyhmyjoutsenta yleisempi. Viimeksi laulujoutsen puuttui kokonaan keväällä 2011.

Kanadanhanhea lukuun ottamatta hanhia on nähty kevtlaskennassa vasta kevästä 2014 alkaen. Keväällä 2023 ei nähty yhtään hanhea, keväällä 2024 yhteensä 188, 2025 43 ja nyt 41 yksilöä. Niistä oli kanadanhanhia 3, metsähanhia 5 ja merihanhia 33. Eli hanhia saapui aika vähän. Yöpakaset taisivat hidastaa niiden tuloa.

Sinisorsia nähtiin hämmäntävän vähän, vähemmän on ollut vain keväinä 1971 ja 1972. Ilmeisesti sopivia sulia ei juuri ollut reittien varrella. Tukkasotkalla näkyi selvästi lajin uudehko tapa talvehtia Ahvenanmaan vesillä, joka tuo lajin meille aiempaa aikaisemmin. Sieltä meille on huomattavasti lyhyempi matka kuin esim. Tanskasta. Vuosi sitten tuli uusi ennätys, josta nyt toki jäätien selvästi, vaikka määrä pidemmällä tähtäimellä oli paljon. Tukkasotkia nähtiin kaksi kertaa enemmän kuin sinisorsia. Lapasotkakin on tainnut runsastua, nyt laji nähtiin neljättä kertaa peräkkäin kevtlaskennassa.

Alleja tavattiin Utön reitillä erittäin paljon, lähes 700 yksilöä. Satoja yksilöitä on tavattu aiemmin vain keväinä 2012 ja 1987. Mustalintu on myös runsastunut kevtlaskennassa, nyt tehtiin uusi ennätys, kun Utön reitillä nähtiin 94 yksilöä. Sama koskee pilkkasiipeä, joka tavattiin ensimmäisen kerran kevtlaskennassa 2012 ja tavattiin sen jälkeen nyt yhdeksännen kerran.

Telkällä määrät ovat olleet selvässä nousussa tällä vuosikymmenellä ja nyt nähtiin viime vuosien tavallinen määrä. Isokoskeloita sen sijaan tavattiin hyvin vähän, vain neljännes tämän vuosikymmenen keskiarvosta. Viimeksi vähemmän on havaittu keväällä 2018. Tavallista kovempi jäätalvi esti talvehtimisen ja lajille sopivia sulia ehti tulla reiteille vain muutamia.

Merikotkia tavattiin kolmatta kevättä peräkkäin melko vähän. Toki laji silti oli runsain ja yleisin petolintu ja sitä tavattiin joka toisella reitillä. Kana- ja varpushaukkoja oli aika tavanomainen viime vuosien määrä. Molemmat lajit ovat olleet hyvällä tasolla viime vuosina.

Hiirihaukkoja teki uuden ennätyksen ja laji havaittiin 41 % reiteistä ja siitä on tullut vakituinen talvehtija maakuntaan. Viimeksi laji on jäänyt näkemättä keväällä 2005. Osa yksilöistä lienee nykyään paikkalintuja ja ne ovat jo pariutuneita ja soidintavat kevtlaskennan aikana. Tällä kertaa myös muuttavia hiirihaukkoja osui reiteille. Piekanoja nähtiin myös paljon, vaikkakaan ei ennätysellisesti. Laji ei ole runsastunut samalla tavalla kuin hiirihaukka, mutta on kyllä vakinaistunut talvehtijana. Tuulihaukka on melkoinen harvinaisuus kevtlaskennassa, nyt nähtiin yksi lintu Utössä. Laji on aiemmin havaittu kevtlaskennassa 1970-luvulla kolmesti, 1980-, 1990- ja 2000-luvuilla kussakin kerran ja tämän jälkeen vasta 2022 ja siis nyt.

Kanalinnuista pyitä tavattiin hieman normaalia suurempi määrä. Teeriä sen sijaan oli paljon, sillä edellisen kerran enemmän on ollut 1994. Metsoja oli tavanomaisen vähän, tällä kertaa yksi yksilö. Fasaaneja oli kohtaisen vähän. Kahlaajista nähtiin kolme merisirriä, yksi lehtokurppa ja 200 töyhtöhyä. Töyhtöhyä on viimeksi ollut enemmän keväällä 2020. Lajin määrät vaihtelevat paljon kevään tulosta riippuen, ehkä tämä määrä kuvastaa kevään nopeaa etenemistä pakkastalven jälkeen.

Kalalokin määrät vaihtelevat, tällä kertaa niitä oli todella paljon. Viimeksi enemmän on ollut 2015. Harmaalokkeja oli toista vuotta peräkkäin vähän, viimeksi vähemmän on ollut 2013. Merilokkeja oli myös vähän ja niitäkin on viimeksi ollut vähemmän 2013. Harmaa- ja merilokin pesimäkanta on ollut laskussa viime aikoina ja tämä heijastelee myös talviaikaisiin määriin. Myös tavallista kovempi jätälvi vaikutti lokkien määriin, eikä niitä ehtinyt tulla muutoltakaan kovin paljon. Selkälokki tavattiin kolmannen kerran kevätlaskennassa tällä vuosituhannella.

Kesykyhkyjä oli ihan normaalisti. Tämän vuosituhannen ajan niiden määrä on ollut melko tasainen kevätlaskennassa, mutta alhaisemmalla tasolla kuin viime vuosisadalla.

<https://laji.fi/project/MHL.3/stats?tab=species&year=2025&season=spring&birdAssociationArea=ML.1089&species=MX.27903>

Uuttukyyhkyjä oli hyvin paljon ja samaa luokkaa on ollut vain kolme kertaa. Sepelkyyhkyjä oli ennätyksellisesti, joka kuvastaa selvästi nousevaa trendiä kevätlaskennoissa. Pöllöjä nähtiin neljä lajia, joka ei ole tavanomaista kevätlaskennassa. Huuhkajia tavattiin neljä yksilöä. Koskaan ennen kevätlaskennassa niitä ei ole havaittu noin montaa. Myös lehtopöllön kahdeksan yksilöä on ennätyksellistä.

Harmaapäätikkoja oli hieman tavanomaista enemmän. Myös palokärkiä oli paljon ja vaikka viime vuoden ennätystä ei rikottu. Laji on lisääntynyt viime vuosina, sillä ensimmäisen kerran 1 yksilö/10 reittikm ylittyi vasta keväällä 2014 ja sen jälkeen vain kolme kertaa on jääty alle yhden yks./10 reittikm. Palokärki pärjää melko hyvin nykymetsissäkin, kuten museon sivujen diagrammit näyttävät:

<https://laji.fi/project/MHL.3/stats?tab=species&species=MX.30504&year=2025&birdAssociationArea=ML.1089>

Käpy- ja pikkutikkoja oli hieman viime vuosien määrää vähemmän. Valkoselkätikka jäi jo viidettä kevättä peräkkäin näkemättä. Uusi vaellus toivottavasti tulee pian.

Kiurulla kevätmuutto toi laskentoihin ennätyksellisesti lintuja. Suunnilleen samalla tasolla on oltu keväänä 1975, 2021, 2022 ja 2024. Kevätmuutot ovat aikaistuneet, mutta silti edellisen kerran lajia ei nähty lainkaan keväänä 2023 ja 2018. Laji nähtiin jopa noin 50 % reiteistä. Kangaskiurujakin tavattiin kolmella reitillä yhteensä kolme yksilöä. Laji on nähty aiemmin vain neljä kertaa kevätlaskennassa. Tilhiä tavattiin vähän. Nyt oli yhdeksäs kevät peräkkäin, kun tilhiä on tavattu 1990-, 2000- ja 2010-luvun keskiarvoja vähemmän. Onko tilhen kevätesiintymisessä tapahtumassa muutos?

Koskikara jatkoi tasapaksua esiintymistään nollan ja muutaman yksilön välillä, nyt sentään neljä. Peukaloisia tavattiin kaksi ja punarintoja kolme. Hienoa, että nämäkin selvisivät kovasta talvesta. Peukaloinen on selvästi runsastunut talvilintuna toisin kuin punarinta, joka on jo pitkään esiintynyt vain muutaman yksilön määrin laskennassa. Mikä seikka on suosinut peukaloista enemmän kuin

punarintaa Suomen leudontuvissa talvissa? Riittääkö selitykseksi vain se, että peukaloisen pesimäkanta on kasvanut toisin kuin punarinnalla?

Mustarastaita oli viidennen kerran yli 10 yks./10reittikm ja laji lähenteli viime kevään ennätystä. Laji tavattiin 92 % reiteistä. Määrä on hämmäntävän suuri, koska ei ollut marjatalvi. Ehkä jokunen muuttaja jo ehti joukkoon, mutta ne eivät voi selittää kokonaan näin suurta määrää. Räkättirastaita oli hyvin vähän. Kulorastas tavattiin nyt yhdeksättä kertaa kevätlaskennassa. Ensimmäinen havainto oli keväällä 2008 ja muut viimeisen 10 vuoden aikana. Tämän kevään linnut olivat kevätmuuttajia.

Hippiäisiä oli hyvin vähän, vähemmän on ollut vain 1987 ja 2010. Syyslaskennasta niitä oli jäljellä 6 % ja joululaskennasta 17 %. Talvi oli siis hyvin kova hippiäisille. Hippiäisen graafista näkee, miten lajilla oli aiemmin talvikaudella paljon isompia kannanvaihteluja kuin nykyään. Mistähän mahtaa tässä olla kyse?

<https://laji.fi/project/MHL.3/stats?tab=species&year=2025&season=spring&birdAssociationArea=ML.1089&species=MX.33954>

Viiksitimaleja ei nähty lainkaan. Viimeksi näin on käynyt 2021. Tiirassakin on TLY:n alueelta vain kolme havaintoa helmikuun alun jälkeen. Toivottavasti laji elpyy aallonpohjasta. Myös pyrstötiaisia oli vähän.

Metsätiaiset (hömö ja töyhtö) ovat edelleen vähissä. Hömötiaisia on nyt ollut kuusi vuotta peräkkäin alle yksi yks./10 reittikm. Aiemmin ei koskaan ole näin käynyt keväällä 1967 alkaneissa kevätlaskennoissa. Keväällä 2024 töyhtötiainen teki vähäisyysennätyksen, nyt se sentään ylitettiin juuri ja juuri. Hömötiainen tavattiin 30 % ja töyhtötiainen 47 % reiteistä. Talvi näytti kohtelevan hömötiasta kovemmin kuin töyhtötiasta, sillä töyhtötiaisia tavattiin kevätlaskennassa hieman enemmän kuin vuodenvaihteen laskennoissa, mutta hömötiaisia nähtiin 74 %. Kuusitiaisia oli paljon, viimeksi enemmän on ollut keväällä 2018.

Talitiaisia tavattiin hieman normaalia enemmän ja sinitiaisia hieman tavallista vähemmän. Talitiasten määrät vaihtelevat, mutta sinitiaisella on ollut jo neljä vuotta peräkkäin pientä alakuloa. Taulukon eloonjäämis% välilehdeltä huomaa, miten tiaisten ääntely lisääntyy kevään koittaessa ja tämä näkyy havaituissa yksilömäärissä.

Pähkinänaakkeleita tavattiin Ruissalossa yhdellä reitillä yksi yksilö. Edelleen ihmettelyn puukiipijän runsautta nykymetsissä. Laji teki keväällä 2020 ennätyksen ja edelleen niitä on melko paljon. Edes kova talvi ei juuri vaikuttanut lajiin, sillä vuodenvaihteen määrästä tavattiin nyt 87 %. Laji on myös oppinut käymään ruokinnoilla.

Isolepinkäisiä oli tavallista enemmän kolmatta kevättä peräkkäin. Närhiä oli tavanomainen määrä. Harakoita oli neljättä kevättä peräkkäin vähän. Keväällä 2005 ja sitä aiemmin oli samaa tasoa tai vähemmän. Harakan kannannousu lienee tahtunut laskuun. Naakkoja oli vähän, viimeisen 10 vuoden aikana vain kaksi kertaa on ollut vähemmän. Ehkä kevätmuutto ei tuonut tällä kertaa yhtä paljon naakkoja, kuin useimpina viime aikojen keväinä. Variksia oli suunnilleen viime vuosien normaali määrä. Korppeja oli viime vuosien tavallinen määrä.

Kottaraisia oli toista kevättä hyvin paljon. Kevätmuutto toi niitä myös runsaasti lisää. Kuten tunnettua, niin varpusella menee huonosti ja nyt neljättä vuotta peräkkäin pieni määrä. Myös pikkuvarpusia oli vähän, edellisen kerran vähemmän on ollut keväällä 2012. Peippoja oli hieman tavallista vähemmän. Järrejä oli toista kevättä vähän, mutta lajin talvikanta vaihtelee selvästi enemmän kuin

peipolla. Viherpeippo oli parin vähän paremman kevään jälkeen taas suunnilleen edellisen 10 vuoden keskimääräisellä tasolla. Alan jo uskoa, että laji ei enää kykene nousemaan 20 vuoden takaiseen kukoistukseen.

Tikli teki kaksi vuotta sitten ennätyksen, mutta nyt niitä oli alle puolet siitä ja vähän tavallista alhaisempi määrä. Lajia tavattiin kuitenkin sama määrä kuin oli joului- ja syyslaskennassa. Vihervarpusia oli hyvin tavanomainen määrä. Nyt lajia havaittiin myös pareittain pitkin metsiä. Hemppoja tavattiin kolmatta vuotta peräkkäin paljon. Urpiaisia ei tavattu lainkaan, joka oli puutelistan suurin yllätys. Laji ei ole koskaan aiemmin puuttunut kevatlaskennoista!

Käpylintuja tavattiin hyvin vähän. Pikkukäpylintuja on tavattu edellisen kerran vähemmän keväällä 2014 ja isokäpylintuja keväällä 2018. Punatulkkuja oli vähän ja selvästi alle viime vuosikymmenten keskiarvon. Siitä huolimatta edellisen kerran vähemmän on ollut niinkin vähän aikaa sitten kuin keväällä 2021. Keltasirkkuja sen sijaan oli hieman tavanomaista enemmän. Ehkä pakkaset ja lumi-
peite oli tuonut ne näkyville.

Lopuksi voi vielä tutustua siihen, miten lintumäärät ovat muuttuneet talven mittaan. Siihen löytyy tietoja alataulukosta ”eloonjäämis%”. Siellä voi mietiskellä, miten kova talvi vaikuttaa linnustoon. Mukavaa ajanvietettä taulukon parissa toivottavat

Epa ja Jessica